

Davant la 'Marató per la pobresa'

Més pobres, sí, però no més desiguals

La crisi ens afecta a tots, però s'ha d'evitar que acabi amb els mecanismes d'equitat social

TERESA
Crespo

Estem vivint uns moments molt difícils: les dades econòmiques ens mostren cada cop més clarament que el nostre sistema econòmic i financer està en perill. El crèdit espanyol s'encaireix, els bancs estan cada vegada més a prop de ser intervinguts i, en lloc de créixer econòmicament, ens acostem al decreixement. És evident que ens trobem en una situació mai viscuda i que ningú té clar quines són les mesures més adequades per sortir-se'n. Deixo aquest debat en mans dels experts en economia i els polítics —malgrat que no sembla que estiguin gaire encertats— per centrar-me en les conseqüències de la crisi, en el patiment de la ciutadania i, en especial, dels més vulnerables.

TOTS SABEM que la manca d'ocupació és una de les causes de la pobresa, però potser no som conscients que a Catalunya tenim avui 250.000 famílies sense cap tipus d'ingrés —el percentatge ha augmentat el darrer any un 8,2%—, que l'any passat es van efectuar 13.727 desnonaments, que el 50% dels joves estan a l'atur, que un 51,7% dels aturats fa més d'un any que no treballen, i que l'índex de pobresa està al voltant del 21% (26% entre la infància). Podríem seguir donant dades i més dades que posen en evidència el patiment de moltes famílies que no veuen sortida a la seva situació, però voldria aportar una segona perspec-

tiva de la crisi que ens proporciona l'informe FOESSA: a Espanya, la renda disponible per persona va caure entre el 2007 i el 2010 prop d'un 9% en termes reals —la qual cosa s'ha traduït en una pèrdua important de benestar general de la societat—, però aquesta dada cal complementar-la amb l'anàlisi de l'evolució de la desigualtat. L'índex Gini, que mesura la concentració de la riquesa, ens mostra que la diferència entre el 20% dels més pobres i el 20% dels més rics s'ha incrementat, ha passat d'un valor del 5,3% el 2007 a un 6,9% a finals del 2010. Un percentatge que continua pujant i que, en el context europeu, és precisament al nostre país on més creix.

A LA RELLEVÀNCIA d'aquest diferencial voldria afegir encara una tercera mirada que fa referència a la inversió pública en protecció social. Aquest indicador ha disminuït significativament en el darrer any a causa de les fortes retallades, que han significat l'afèbliment d'alguns dels drets socials subjectius i han mantingut aquesta inversió per sota del nivell de la zona euro. Malgrat que les prestacions d'atur han fet pujar la despesa pública en protecció, ens situem encara en un nivell baix, en l'onzè lloc dels trenta països europeus: amb una inversió del 16,3% del PIB, estem a gairebé a quatre punts de la mitjana de la Unió Europea (que és del 20%) i molt lluny de països com Dinamarca, que hi destinen el 25,1% del PIB. Si acceptem que la pobresa es genera pel fet de prioritzar la recerca del benefici particular, és evident que l'Estat, com a garant últim dels drets subjectius, ha de disposar dels recursos necessa-

LEONARD BEARD

La inversió pública en protecció social està quatre punts per sota de la mitjana europea

ris per pal·liar aquestes diferències i cobrir els mínims per a una subsistència digna.

Davant d'aquesta realitat complexa, amb problemàtiques diverses, demanar que ningú es quedi fora de joc significa moltes coses que van més enllà de l'aportació econòmica. Vol dir que la ciutadania ha de prendre consciència de la seva responsabilitat davant la pobresa, perquè aquesta la provoquem entre tots sense adonar-nos-en. Avui hi ha més pobresa i adopta noves semblances, de persones que mai s'havien imaginat veure's privats dels recursos més elementals i avui estan engruixint aquest col·lectiu.

Les raons són diverses, algunes són fruit del model socioeconòmic dominat pels interessos del mercat, que busquen el màxim benefici encara que sigui esclafant els més febles, però també d'altres processos més vinculats a actituds individuals, com per exemple evadir impostos i no aportar a l'Estat allò que és necessari per respondre a les necessitats col·lectives, o treballar en l'economia submergida pel profit immediat d'un estalvi fiscal.

EL LEMA de la Marató per la pobresa que se celebra aquest diumenge que ve expressa el desig que aquells que tenen més recursos econòmics paguin més i insta que desapareguin els paradisos fiscals, les economies submergides i les especulacions. Advoca perquè la diferència entre els més rics i els més pobres es redueixi, proposa que hi hagi més justícia social i més equitat, i demana que tothom doni el millor de si mateix i que l'acció solidària guanyi els interessos particulars.

És veritat que la Marató demana diners, però malgrat la necessitat innegable que tenim de comptar amb aquest recurs —que desitgem que sigui abundant—, el que és més important d'aquesta convocatòria és aconseguir modificar els nostres valors, les nostres actituds i les nostres accions per construir una societat futura més justa. Confiam que el dia 27 de maig sigui una fita sense retorn vers aquesta nova societat més igualitària. ≡

Presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS).

El torn

NACHO
Corredor

D'uns i unes joves excel·lents

Es diuen **Andrea** i **Ana** i estudien periodisme. No són exactament cercant, perquè no són milionàries, però han creat una magnífica finestra al món a través d'un humil però potent bloc: Joves (sobre)salientes. Gràcies a elles vaig conèixer, per exemple, **Borja Juez** (28 anys), fundador de The South Face, que després d'un ociós viatge per l'Àfrica va renunciar al seu còmode estil de vida per intentar finançar mitjançant beques joves kenyanes que d'una altra manera no podrien anar a la universitat. Una apassionant història que, de fet, explicarà aquest dimarts en una conferència en companyia d'un dels grans de la cooperació, **Rafael Vilasanjuan**, i que hem volgut impulsar des de Debat.org.

Les creadores d'aquest bloc no proposen receptes per sortir de la crisi, però potser amb actituds i iniciatives com la seva es podrà avan-

Alguns creuen que transferir coneixement no només s'ha de fer entre el Nord i el Sud

çar en aquesta direcció. No obstant, el que és més interessant de la trobada entre **Juez** i **Vilasanjuan**, o del bloc d'aquestes noies no és només la possibilitat que tenen alguns d'explicar els seus projectes, sinó el públic al qual van dirigits. Dimarts tindran l'oportunitat de conèixer-se alguns joves compromesos amb la societat.

És el cas, per exemple, d'**Andrea Levy** (28 anys), vicepresidenta dels joves del PP europeu i una de les persones més ben formades (si no la més formada) de la nova executiva del seu partit a Catalunya. O de **Marc Berrueto** (21 anys), que va fer un any sabàtic de voluntariat abans d'entrar a la universitat i que treballarà aquest estiu al Perú en una fundació de microfinances. Joves que, fins i tot treballant en diferents àrees, estan implicats amb el món on viuen i que creuen que la transferència de coneixement no és una cosa que s'hagi de fer només de Nord a Sud, sinó també entre nosaltres. ¿El resultat? D'aquí uns quants anys. ≡

Perles del paper

Van en cotxe i fins i tot dinen

'Abc' i 'La Razón' vituperen els rectors per la plantada al ministre Wert

Aquesta serà una setmana gran per a **Wert**, ministre d'Educació, un sociòleg, catòlic, tertulià, taurí i me-rengue que, excepte impre-vistos, viurà avui la guinda amb la final de Copa que ha carregat la diablesa **Espe**.

Però potser el trago esportiu li serà suportable després d'haver-se convertit dimarts en l'únic ministre espanyol que concita la primera protesta conjunta de tot l'ensenyament (des d'universitats fins a guardereries, i de professors, pares i alumnes) per unes retallades que entre altres

coses, com escrivia **Imma Monsó** (*La Vanguardia*), suposen la «**covardia inacceptable**» de «**rematar el poc que s'ha aconseguit a l'ensenyament públic, i fer més precari així el futur incert dels alumnes**».

Wert va aconseguir una altra medalla un dia després: primer ministre del ram a qui planten els 79 rectors de les universitats. EL PERIÓDICO, *El País*, *La Vanguardia* i *El Mundo* explicaven les mateixes dades de la rotunda protesta que es va guanyar **Wert** per imposar als cam-

pus severes retallades de sous, professors, investigació i beques, amb un sever augment de les matrícules.

¿Es podia recargolar aquesta història? És clar. Vegin la portada d'*Abc*: *Els rectors planten el ministre Wert, pe-*

rò cobren les despeses de viatge. La notícia es construïa amb la versió ministerial, que el diari ni va poder contactar amb la presidenta dels rectors ni acreditava que aquests cobrarien les dietes. I *La Razón* no era menys: *Els rectors no retallen*, titulava en portada, amb la foto de mitja dotzena de cotxes de luxe dels rectors (Opel Vectra, Audi 6, Honda Accord, Citroën C-4 Picasso, BMW). *Els rectors planten Wert i frenen el decret de beques*, titulava a dins. I un editorial (*Després del tiberi van marxar*) rematava: «**El que és curiós és que la dignitat els va arribar a les postres, ja que no van tenir manies, abans, d'acceptar el generós dinar del ministeri**». Ja ho deia **José María Izquierdo** (*El País*.es): «**Els rectors van en cotxe i fins i tot dinen. Gentussa**». ≡
XAVIER CAMPRECIÓS